

Η κρίση στην Ευρώπη διευκολύνει την άνοδο της Κίνας

Συντάχθηκε από τον/την Administrator
Κυριακή, 26 Ιούνιος 2011 07:31 -

Η κρίση στην Ευρώπη διευκολύνει την άνοδο της Κίνας

Μια φορά κι έναν καιρό η Ευρώπη έχτιζε αποικίες στην Κίνα. Στις μέρες μας η Κίνα αποικεί τμήματα της Ευρώπης. Ανεπίσημα βεβαίως και πολύ πιο ευγενικά από όταν η μπότα βρισκόταν στο άλλο πόδι. Η άνοδος της Κίνας φωτίζει και παράλληλα ενισχύεται από τη σχετική πτώση της Ευρώπης.

Κατά την πρόσφατη περιοδεία του στην Ευρώπη ο πρωθυπουργός **Γουέν Ζιαμπάο**

είχε προγραμματισμένους σταθμούς στη Γερμανία, στη Βρετανία και στην Ουγγαρία. Γιατί στην Ουγγαρία; Εν μέρει γιατί διατηρεί την κυλιόμενη προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), αλλά και διότι η Κίνα έχει μεγάλες επενδύσεις εκεί και σκοπεύει να κάνει περισσότερες - όπως και αλλού στη Νοτιοανατολική και στη Νότια Ευρώπη. Εκτιμάται ότι το 40% των κινεζικών επενδύσεων στην ΕΕ βρίσκεται στην Πορτογαλία, στην Ισπανία, στην Ιταλία, στην Ελλάδα και στην Ανατολική Ευρώπη. Τον τελευταίο χρόνο κινέζοι πολιτικοί ηγέτες επισκέφθηκαν επίσης την Ισπανία, την Πορτογαλία και την Ελλάδα.

Γιατί οι Κινέζοι δίνουν τόσο μεγάλη σημασία στην περιφέρεια; Εκεί υπάρχουν πολλά υποσχόμενες επενδύσεις και αυτές οι μικρές περιφερειακές οικονομίες είναι ένας εύκολος τρόπος εισόδου σε μια ενιαία ευρωπαϊκή αγορά 500 εκατομμυρίων καταναλωτών. Η ευρωπαϊκή αγορά είναι πολύ πιο ανοιχτή για τους κινέζους επενδυτές από ό,τι η κινεζική για τους Ευρωπαίους. Οι μεγάλες επενδύσεις σε αυτές τις χώρες έχουν και πολιτικές απολαβές. Όσο περισσότερο εξαρτώνται οικονομικά από την Κίνα τόσο μειώνονται οι πιθανότητες να υποστηρίξουν κοινές ευρωπαϊκές δράσεις τις οποίες η Κίνα θεωρεί επιβλαβείς για τα ζωτικά της συμφέροντα.

Με την ευρωζώνη στην Εντατική, χώρες όπως η Ελλάδα, η Ισπανία και η Πορτογαλία πολύ θα ήθελαν να αγοράσει η Κίνα μερικά από τα «απομονωμένα» κρατικά τους ομόλογα. Οι διαχειριστές του κινεζικού πλούτου έχουν αρχίσει διακριτικά να διαφοροποιούνται από τα ομόλογα του αμερικανικού Δημοσίου, ενώ οι πολιτικοί ηγέτες δηλώνουν πρόθυμοι να βοηθήσουν την ευρωζώνη. Είναι ξεκάθαρο ότι αν η ευρωπαϊκή οικονομία κατακρημνιστεί, η κινεζική οικονομία θα υποφέρει.

Με ένα από τα μεγαλύτερα αποθεματικά στον κόσμο – γύρω στα 3 τρις. ευρώ –, η Κίνα θα μπορούσε να αγοράσει τη μισή δημόσια περιουσία που θα αποκρατικοποιηθεί ώσπου να πει κανείς «Πεκίνο». Θα πρέπει οι Έλληνες να φοβούνται τους Κινέζους που φέρουν δώρα; Οι ζητιάνοι δεν έχουν περιθώριο επιλογής.

Θα πρέπει να είναι κανείς παρανοϊκός ή υποκριτής για να θεωρεί ότι η Ευρώπη δεν

Η κρίση στην Ευρώπη διευκολύνει την άνοδο της Κίνας

Συντάχθηκε από τον/την Administrator
Κυριακή, 26 Ιούνιος 2011 07:31 -

χρειάζεται τα κινεζικά χρήματα. Αν πιστεύουμε στο ελεύθερο εμπόριο και τις αγορές, τότε πρέπει να κάνουμε όσα κηρύττουμε. Το πρόβλημα δεν έγκειται στο ότι παραείναι εύκολο για τους Κινέζους να επενδύσουν εδώ, αλλά στο ότι είναι πολύ δύσκολο για εμάς να επενδύσουμε εκεί. Ωστόσο δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η κινεζική οικονομική δύναμη ήδη εισχωρεί βαθιά στην Ευρώπη – και αυτή η οικονομική εμπλοκή μεταφράζεται σε πολιτική επιρροή.

Ορισμένοι από τους ασιάτες γείτονες της Κίνας έχουν νιώσει μια πολύ σκληρότερη πλευρά της κινεζικής ανόδου. Καθώς η Κίνα αξιώνει επεκτατικά τον έλεγχο της Νότιας Κινεζικής Θάλασσας, κινεζικά πλοία έχουν κόψει δύο φορές τους κάβους βιετναμέζικων πλοίων που αναζητούσαν πετρελαϊκά κοιτάσματα.

Η γεωπολιτική της Ασίας μοιάζει όλο και περισσότερο με εκείνη της Ευρώπης στα τέλη του 19ου αιώνα παρά στα τέλη του 20ού. Ανήσυχες κρατικές δυνάμεις αναπτύσσουν στρατούς και στόλους, αμφισβητώντας τον έλεγχο εδαφών (όπως το Κασμίρ) και χωρικών υδάτων. Τα εθνικά συμφέροντα υπερβαίνουν την οικονομική αλληλεξάρτηση.

Οι μεγάλες μεταφορές ισχύος συνοδεύονται πάντοτε από έναν πόλεμο. Ας ελπίσουμε η Ιστορία να μην επαναληφθεί. Δεν θα προκαλούσε έκπληξη όμως αν η άνοδος της Κίνας συνοδευόταν – κάποια στιγμή εντός των επόμενων δύο δεκαετιών - από ένοπλη σύρραξη με έναν από τους μικρότερους γείτονές της.

Πέρα από την οικονομική και στρατιωτική διάσταση της ανερχόμενης κινεζικής δύναμης, υπάρχει και μια τρίτη: η πολιτική, πολιτιστική ή «ήπια ισχύς». Ένας από τους σημαντικότερους κινέζους συγγραφείς σε θέματα διεθνών σχέσεων, ο **Γιαν Σιουετόνγκ**, μόλις εξέδωσε ένα συναρπαστικό βιβλίο με τίτλο «Αρχαία κινεζική σκέψη, μοντέρνα κινεζική δύναμη». Είναι αφιερωμένο στην εξερεύνηση των μαθημάτων της πολιτικής σκέψης της προ Κιν (προ 221 π.Χ.) περιόδου για τον ρόλο της Κίνας στον σημερινό κόσμο. Ο Γιαν υποστηρίζει ότι οι αρχαίοι κινέζοι διανοούμενοι διακρίνουν δύο αντικρουόμενες ιδέες για την κρατική εξουσία: την ηγεμονία ή αυτό που αποκαλούν «ανθρώπινη εξουσία». Με την «ανθρώπινη εξουσία», η σοφία, η αρετή και η αγαθοεργία των ηγετών όχι μόνο θα ικανοποιούν τους λαούς τους αλλά θα προσελκύουν και άλλους, επεκτείνοντας εκτός των συνόρων τον τρόπο που γίνονται τα πράγματα.

Η Κίνα του 2011 απέχει πολύ από μια τέτοια «ανθρώπινη εξουσία». Ξεκινώντας με τον μεγάλο μεταρρυθμιστή *Ντενγκ Ξιαοπίνγκ*, μπορεί να επαιρείται ότι έβγαλε εκατοντάδες εκατομμύρια άτομα από τη φτώχεια. Στα μάτια των αναπτυσσόμενων χωρών, το μοντέλο του κρατικού καπιταλισμού αποτελεί μια ιδεολογική πρόκληση για το δοκιμαζόμενο μοντέλο του καπιταλισμού της ελεύθερης αγοράς. Ωστόσο τα τελευταία χρόνια ένα νευρικό κομμουνιστικό κόμμα έχει περιέλθει σε μια κατάσταση που δεν είναι καθόλου ανθρώπινη – από τον τρόπο που συμπεριφέρεται στις εθνικές μειονότητες της χώρας ως την κράτηση του καλλιτέχνη **Αϊ Γουεϊγουέι**. Η αντίδρασή του στην Αραβική Άνοιξη ήταν πολύ πιο αγωνιώδης από ό,τι θα είχε λόγο να είναι σύμφωνα με τους αναλυτές.

Αυτά τα τρία πρόσωπα της κινεζικής ισχύος – οικονομική, στρατιωτική και πολιτική – είναι

Η κρίση στην Ευρώπη διευκολύνει την άνοδο της Κίνας

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator
Κυριακή, 26 Ιούνιος 2011 07:31 -

αξεχώριστα. Όλα αλλάζουν. Είναι σκόπιμες και κρίσιμης σημασίας οι διαπραγματεύσεις που επιθυμούν να έχουν ο Ντέιβιντ Κάμερον και η Ανγκελα Μέρκελ με την κινεζική ηγεσία. Ωστόσο η σκληρή αλήθεια είναι ότι η επιρροή των ξένων στην εξέλιξη αυτής της ανερχόμενης υπερδύναμης θα είναι περιορισμένη. Πρέπει λοιπόν πρώτα να συμμαζέψουμε τα των οίκων μας, να παρακολουθούμε προσεκτικά και να ελπίζουμε.

Ο κ. Τίμοθι Γκάρτον Ας είναι καθηγητής Ευρωπαϊκών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης